

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F O R R E L I G I O N O G K U L T U R •

68. ÅRGANG

12. APRIL 1956

A V I N N H O L D E T :
P A V E P I U S X I I . S P Å S K E B U D S K A P T I L V E R D E N - S V E N
S T O L P E S J E A N N E D ' A R C - S T . O L A V S K I R K E N I O S L O
F E R D I G R E S T A U R E R T - B L I K K P Å T I D E N - E N R E T R E T T I L E
S A U L C H O I R - V A T I K A N - K R I N G K A S T E R E N 2 5 Å R - A M E -
R I K A N S K S T R E I F L Y S - R I K H O L D I G U T E N L A N D S N Y T T

NR
8

N E S T E N U M M E R K O M M E R 2 6 . A P R I L 1 9 5 6 .

«HELLIGET VORDE DITT NAVN, KOMME DITT RIKE»

er den første bønn i «Fader Vår». I annen rekke kommer så våre egne behov. For har vi ikke annet enn våre egne behov for øye i bønningen, da blir brød ikke annet enn brød, og våre gode gjerninger ikke annet enn de skatter som møll og rust fortærer. Men ber vi om næring og styrke for sjel og legeme for bedre å kunne fremme Guds sak, da får vårt Fadervår en harmonisk skjønnet.

Vil vi la oss inspirere av disse sannheter — ikke bare slik vi møter dem i liturgien, men også slik de blir satt ut i praksis — har vi bare å søke eksemplene der de finnes. Det er flere av dem enn mange tror. Vi støtte således nylig på en bønn som sto offentliggjort i et fransk blad, skrevet en skjærtorsdag av en fange under siste verdenskrig. Bladet gir ingen detaljer utover dem som fremgår av bønnens tekst, og det er heller ikke nødvendig. Det store er at en mann som har gjennomgått alle de prøvelser vi kjenner så godt til fra våre egne forhold, har kunnet heve seg over sitt eget lidende jeg og si: «Måtte min bønn, og måtte jeg som ber, ikke være noe annet enn deg.» Denne sublimе bønn bærer den beskjedne tittel: «Bønn om å lære å be:»

«Gud, la denne bønn ikke bare være mitt troende sinn som ber. La den ikke bare være mine foldede hender som ber. La den ikke bare være mitt igigende hjerte som elsker og ber. La den ikke bare være mitt ildende legeme som ber, min verkende side, mitt øre, mitt kne, mine spendte nerver som lider og ber. La den ikke bare være min opprevne fantasi som ber. La den ikke bare være mine sårede sanser som ber, ikke bare en bønn fra min munn, fylt av bitter smak, min nese som innåndet denne kvalme, heslige lukt, min hud som gyser mot hårde, stive tepper, mine ører som plages av støyen fra raslende nøkler og smellende dører, av arge skrikende stemmer — mine øyne som bare ser skitne, flassete vegger og det mørke jerngitter hvor utenfor er fritt og grønt. La min bønn ikke være min sjel som roper: «Gud være lovet.» Men la den være en streben av hele mitt vesen, forenet med Deg i ditt hellige brød og ved din kjærlighet — av hele mitt vesen som river seg løs fra denne cellen, fra dette fengsel, fra dette landet, fra jorden, fra universet, fra alt dette som er intethet.

La den omfatte alle de jeg elsker og som elsker meg igjen, alle de jeg elsker og som ikke elsker meg, de som hater meg, de som miskenner meg, de som aldri skal kjenne meg og som jeg aldri skal kjenne, de som ikke er noe for meg på jorden, og som sammen med alle andre er mitt Alt i din altomfattende kjærlighet — dette Alt som er hele menneskeheten forenet i hengiven tilbedelse av Deg. La min bønn være lydighet, føyehet, underkastelse, denne fullkomne stillhet jeg tørster etter fordi dens rensende evne gjør plass for Deg.

La den være mitt innerste vesens åndelige mål — dette mål som er Deg. Måtte min bønn, og måtte jeg som ber, ikke være noe annet enn Deg. Amen.»

FYRINGSOLJE

brukes av

- Bispegården
- St. Josephs Institutt
- Vor Frue Hosp. Nerveavd.
- St. Dominikus kirke.
- St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem
- Sta. Katarinahjemmet.
- St. Pauls Kirke
- Moderhuset
- Florida Sykehus
- Øyenklinikken
- St. Josephs Hosp., Drammen
- St. Torfinns Klinik, Hamar
- S. Elisabeth Inst., Hammerfest
- St. Theresia kirke, Hønefoss.
- St. Fransiskus Hosp., Hønefoss.

Oslo

Bergen

*

Ved bestilling av olje: Oslo 68 34 66
Service: Oslo 56 35 92

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 15. APRIL: 2. søndag etter Påske.
Ep. I. Pet. 2, 21—25. Ev. Joh. 10, 11—16.
Måndag: Magnus, mart. **Tirsdag, onsdag, torsdag og fredag:** Ferialdager. **Lørdag:** Anselm, bisk., bekj., kirkelærer.

SØNDAG 22. APRIL: 3. søndag etter Påske.
Ep. I. Pet. 2, 11—19. Ev. Joh. 16, 16—22.
Måndag: Georg, mart. **Tirsdag:** Fidelis av Sigmaringen, mart. **Onsdag:** Markus, evangelist. **Torsdag:** Cletus og Marcellinus, pave, martyrer. **Fredag:** Petrus Canisius, bekj., kirkelærer. **Lørdag:** Paul av Korset, bekj.

SØNDAG 29. APRIL: 4. søndag etter Påske.
Ep. Jak. 1, 17—21. Ev. Joh. 16, 5—14.

Oslo katolske Ungdomslag

arrangerer åpent møte søndag 15. april kl. 20 i foreningslokalet, Akersveien 5.
Pater Rieber-Mohn, O. P. holder foredrag om «Den kulørte ukepresse» med påfølgende diskusjon. All ungdom er hjertelig velkommen.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stillemesse	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 1. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvard kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.00 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberget. 15, tlf. 442324	8.15 9.30 m. fr. pr.	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladstvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 37 78 68	—	8.15
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209.	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410.	8.00 9.00	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 2019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.00	10.30
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.00	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 7, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgars kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLESTRØM: St. Magnus kapell, Halvdansgt. 5, tlf. 712378	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	12.30
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.30
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 537735	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallwards kapell, tlf. 9028 (Drammen)	—	9.00
TØNSBERG: St. Olavs kapell, Sandefjordgt. 1, tlf. 12238	8.00	10.45
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegrd. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.30	9.15
KRISTIANSUND N.: St. Eysteins kapell, Lars Guttormsensgt. 68, tlf. 2779	7.30	10.30
MOLDE: St. Sanniva kapell, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegrd. tlf. 314	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sanniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 20.

Annonser: Innen torsdag før utg.-dagen (se nederst på omslagssiden). 24 numre årlig. - Postgiro 15986.

Pave Pius XII maner til tillit og optimisme

Pave Pius XII holdt 1. påskedag igjen en stor tale fra Peterskirken loggia i nærvær av mer enn en halv million mennesker som fylte hele Petersplassen og avenuen Via della Conciliazione helt ned til Tiberen. Talen ble sendt over 21 radiostasjoner til millioner av lyttere i Europa og i oversjøiske land, og selskapet Eurovisjon sørget for at man kunne følge begivenheten foran televisjonsapparatene rundt om i Europa.

Pavens tale formet seg denne gang som en ny inn-trengende appell til verdens statsmenn om å stanse «ferden mot avgrunnen» ved å avskaffe alle atomvåpen eller i det minste å begrense anvendelsen av dem. Menneskene er så smått begynt å miste håpet om at det overhodet er mulig å stanse den mord- eller selvmordsbetonte dårskap som heter atomkappstrivingen, uttalte Paven. Urokkelig tillit er en ufravikelig betingelse for freden, sa han, og tilføyet at de mennesker som bøyer seg for pessimismen i denne sak, åpenlyst eller maskert, ikke kan sies å stå på fredens side.

Med utgang i påskebudskapets faste tro på Jesus Kristus som menneskehetens frelser viste Paven til kristendommen som det fundament det private og offentlige liv må hvile på. Etter å ha gitt et magistralt forsvar for Kirkens pakt med dens guddommelige grunnlegger, formet så Paven sin fredsappell i talens siste del:

«Grunnlagt på troens levende klippe, eneste forsvarer av denne tro i sin helhet, heiser Kirken frelsens flagg midt blant folkene for at de virkelige og aktive troende kan arbeide under dens ledelse til det felles beste.

Kirken frykter intet fra verden og i verden, for til enhver tid lever den Påskens mysterium oppmuntret av den oppstandne Frelserens løfte: Pax vobis — fred med dere! Kirken — som opp gjennom tidene hverken har fryktet tyranner eller andre hindringer i sitt arbeide på sivilisasjonens områder — har nå takket være Frelserens allmechtige hjelp mot og krefter til å møte de uhyre vanskelige problemer menneskeheten står overfor, som det å etablere en sameksistens i sannhet, rettferdighet og kjærlighet mellom folkene.

En urokkelig tillit er en uunnværlig forutsetning for fredens triumf. De favoriserer den derfor på ingen måte som lar seg rive med i pessimismens

strøm og finner uttrykk i det deprimerende munn-held: «Det tjener ikke til noe.» Heller ikke de som lukker øynene for alle økonomiske og sosiale reformer — som de ikke desto mindre nyder resultatene av, oppnådd ofte på bekostning av de største anstrengelser og ved overvinnelse av nesten uoverstigelige hindringer — men derimot bare ser mangler og alt det som enda ikke er blitt fullt realisert. Så altfor lett låner disse øre til dem som sår misnøye.

De som virkelig er fredens venner bør spontant kunne reagere mot slike impulser og overbevise seg om at det nettopp er på menneskenes tilbøyelighet til pessimisme, misunnelse og ustyrlig begjær at fredens fiende støtter seg for å skape forvirring i sinnene. Han betjener seg snart av en, snart av en annen av disse lidenskaper, og stimulerer dem ved trusler eller bedrag, ved å diskutere eller slå til, i dag ved å heve dem til skyene, i morgen ved å fordømme dem, i dag ved å bekjentgjøre et nytt system, i morgen ved å vende tilbake til det gamle.

På den annen side må det huskes at den sanne fred ikke er en hvile som kan lignedes med døden, men snarere en kraft og dynamisk form for liv. Det følger at jo mer høytstående et menneske er, jo mer intenst det virker, desto dypere blir den fredens harmoni som det skaper. En slik fred står ikke i motsetningsforhold til åndelige erobringer, heller ikke til produktive og tekniske nyvinninger. Den skaper tvertimot de fordelaktigste betingelser for alle kunstneriske, økonomiske og vitenskapelige foretagender.

Alle vet likevel at enkelte av menneskenes hurtige og betydningsfulle erobringer i virkeligheten kan skape engstelse og uro, fordi de utsetter menneskelivet for alvorlig fare både individuelt og sosialt. Det er nok å tenke på det som hender nå for tiden ved anvendelsen av atomkraften, som det tales så ofte om, og som man studerer, håper og frykter så meget av.

Utnyttelsen av denne formidable kraft til fredelige mål gjøres til gjenstand for våkne og konstante etterforskninger som vi gir Vår velsignelse, og som likeledes får ethvert ærlig menneskes, ethvert sivilisert folks godkjennelse og ros. Og virkelig, atomkraftens bruk i transportvesenet vil bidra meget til at råstoffene kan utveksles langt hurtigere og fordeles til alle medlemmer av den store menneskelige familie. Anvendelsen av radioaktive isotoper gir bedre kjennskap til biologiske kjensgjerninger og helbreder alvorlige sykdommer, de anvendes videre i tekniske prosesser og i kraftproduksjonen ved atomcentrene: Alt dette åpner nye og beundringsverdige horisonter i menneskeslektens historie.

Men . . . ingen er uvitende om at man har søkt og funnet andre anvendelser som tvert om er i stand til å bevirke ødeleggelse og død — og for en død! Hver dag registrerer man en sorgelig fremgang på denne vei, man forter seg for å være den første til å nå frem og til å få overtaket. Og menneskeslekten har vanskelig for å tro på muligheten av å kunne stoppe denne drepende galskap. For enn mer å øke frykten og terroren lages nå fjernstyrte våpen, i stand til å tilbakelegge enorme avstander og til å ødelegge mennesker og alt totalt.

For at folkene må stanse dette løp mot avgrunnen, lever vi vår stemme ennå en gang i det vi påkaller lyset og kraften fra Jesus som oppsto også for dem som leder nasjonene!»

Sven Stolpe's Jeanne d'Arc

Av pater Hallvard Rieber-Mohn, O.P.

De beste og de dårligste bøker innen den katolske litteratur er helgenbiografier. De gode er få, de dårliges navn er legio, «thi de er mange». De første formidler, rystende og engasjerende, inntrykket av det største og mest besettende drama i livet: Guds nådes vekst og seier i et menneskes sinn. De sistnevnte forræderi står i et beklemmende forhold til den uendelig opphøyede realitet de forgjeves har søkt å beskrive. Sven Stolpe skildrer selv treffende den dårlige helgenlegendes oppkomst og forstemmende feilslag slik:

«Når djevelen ikke kan stanse en edel og ren sjel i å tre frem, hevner han seg ved å forvanske bildet av denne sjel i andres bevissthet. Hva som var enkel lydlighet, blir sentimentalitet og salvelse. Det som var offer og smerte blir trolldomskunster og merkverdigheter. Omkring det som var helse og kraft, enkel villighet til å lytte og lyde, slås en kvalm ring av forløyet og suspekt mystikk. Til slutt forsvinner det autentiske bilde så fullstendig at det ikke kan oppdages av andre enn trenede forskere.»

At denne overbevisning ikke bare er et uttrykk for

Sven Stolpe som Morgenbladets «Rikoser ham.»

Frankrike og Nord-Afrika

Når historien hevner seg

Følgende lille lederartikkel sakser vi fra den sveitsiske katolske avis «La Liberté»:

De blodige hendelser i Nord-Afrika i den senere tid understreker den tragiske realitet at det hersker et dypt raseskille og at det ikke har lyktes for moderlandet å oppta den muhammedanske befolkning i seg. Den politikk som har vært ført helt siden Ludvig-Philip kan vi nå konstatere fruktene av. Historien i dette tidsrom er en sammenhengende rekke hindringer som okkupasjonsmakten har lagt i veien for Kirken i dens apostolat blant de innfødte. Liberale og partipolitikere, alle de forskjellige regimer som har fulgt hverandre i Frankrike har søkt å motarbeide misjonærenes verk under foregivende av at arabernes religiøse følelser ikke måtte såres. Men de glemte at en slik påtatt nøytralitet bare kunne medføre arabernes forakt, da de anser et menneske uten religiøs tro for å være et vederstyggelig vesen. Ved slik å anstrenge seg for ikke å sjokkere muhammedanerne har man endog oppnådd å nekte de kristne deres religions hjelp. Men arabernes utvetydige holdning burde ha åpnet franskmennenes øyne. Erklærte ikke Abd el-Kadar under en konferanse med representanter for Frankrike: «Hvis dere hadde vært kristne slik dere foregir å være det og hadde dere prester og kirker, ville vi ha vært de beste venner, da Koranen — vår hellige bok — befaler oss å leve i fred med de kristne og respektere Jesus, Marias sønn og hans religion. Islam er en åpenbart religion i likhet med kristendommen og er en bekreftelse av den.» Og i 1832 svarte Mupthi guvernøren som ba om å få gjøre Djama-Ketchaoua mo-

skéen om til kirke: «Innvi den til deres Gud som også er vår. Vi har bare hver vår måte å tjene ham på. Å tilbe ham som han har krav på er det beste bevis på at man kan ha full tillit til dere.»

En av de mest beklagelige feilgrep som er gjort under den franske okkupasjon er de gjenvordigheter den første biskop av Alger, mgr. Dupuch, ble utsatt for. Han var biskop fra 1839 til 1856, og var en sjelden from mann, en sann apostel som ikke kjente grenser når det gjaldt godgjørenhet. Under hele sin tid i Alger støtte han mot en systematisk underminering av sitt arbeide fra Frankrikes side. Moderlandet lot til å finne glede i å skade sin egen og kristendommens sak ved å sende bare tvilsomme elementer til Algérie, slik at marsjal Bugeaud's sekretær, Louis Veuillot, skrev: «Vi har såret arabernes verdighet og bluferdighet. De har bebreidet oss at de aldri så os be. De har talt om soldatene våre som har vist dårlig oppførsel og om prostitusjonen som foregår åpenlyst, men som tyrkerne bekjemper på det strengeste.»

Sikkert er det at araberne ville blitt tiltrukket av en ekte kristendom. Mgr. Dupuch og hans prester fikk den beste mottagelse av dem. Men denne villighet overfor Kirken falt den franske regjering så tungt for brystet at den forbød de geistlige å lære arabisk. En prest som kom fra Syria ble til og med truet med fengsel hvis han gikk i land i Algérie, ene og alene fordi han kunne arabisk!

Vi slutter denne sørgelige historie med disse ord: «Det verdslige Frankrike har aldri fortjent Islam's aktelse.» Og virkelig, det er sant at etter blindt og gjenstridig å ha oppnådd å bli unnskyldt for sin tro, oppnår det nå ikke engang lenger å få unnskyldning for sitt nærvær.

kritikerens negative klarsyn hos Sven Stolpe, men positivt har funnet utslag i den gode helgenstudie, det visste vi allerede fra hans insiterende essays over skikkelser som St. Teresa av Lisieux (i «François Mauriac og andra essayar» 1947) og Elisabeth de la Trinité (i «Ande och dikt» 1950). Nu ser vi det til fulle fastslått også i norsk sprogdrakt, gjennom Land og Kirke's betimelige utgave av hans «Jeanne d'Arc» i Finn Jor's gode oversettelse og forfatterens egen nennsomme forkortning.

Jeanne d'Arc's liv og skjebne er ikke bare litterært sett et «glimrende stoff» og vel belagt med kildemateriale av den høyeste dramatiske og menneskelige verdi. Det er også — for den som vil gå til emnet med inntrengende forståelse for de dypere-liggende motiver — et umåtelig *vanskelig* stykke hagiografi. Der er situasjoner og ord i denne franske bondepikens historie som er sublimt Guds-åpenbarende. Og samtidig er det en livstråd vevet inn i de flyktigste historiske, politiske, militære konjunkturer, knyttet til et nasjonalstats-begrep som utenfor de offisielle patriotiske talers poesi og prosa vanskelig kan oppfattes som noe absolutt og tidløst. Engelske katolikker ville vel for eksempel ha noen møye med å feire og ære Jeanne d'Arc som den felles-katolske helgen hun er, dersom Kirken ikke her hadde holdt frem nettopp alt det i hennes rene profil som gjør henne til noe mer enn et fransk fedrelandssymbol, nemlig et helliggjort og Gud-hengivent menneske.

Og så er jo Jeanne d'Arc til overmål en av disse historiske skikkelser som dikningen har annektert i en slik grad at historieforskningen har vanskelig for å gjøre sin kritiske og objektive rett gjeldende overfor almindennelsen. Hun har i usedvanlig grad talt til den dikteriske fantasi, og det på høyeste plan. Shakespeare gjør henne i sin «Henry the Sixth» til en engelskfiendtlig heks. I Schiller's «Jomfruen fra Orleans» er hun romantisk og ulykkelig forelsket i sjefen for okkupasjonsmaktens generalstab. Og hos Bernhard Shaw og Jean Anouilh stilles hun meget moderne henholdsvis i den elskverdige skepsis' og den poetiske humanismes tvilsomme tjeneste.

Nå overgår den sannheten om Jeanne d'Arc som taler ut av de historiske dokumentene, først og fremst dette enestående og dramatiske aktstykke som det nøyaktige prosess-referat utgjør, alt som selv de største penner har diktet om henne, og tegner hennes trekk så rene og edle at både Schiller's stortalende patos og Anouilh's lørke-poesi kommer til kort. Hennes liv forener jo folkeeventyrets yndlingstema — gjeterpiken foran kongen! — med helgenlegendens ærefrykt for det ytterste offer, martyriet. Og dets kurve adlyder den fullendte tragedies canon: Et stille refleksivt opplegg, en beveget handlingskrise, et sammenbrudd som hever seg til dette sublime som er kristendommens grunnmønster: det seirende nederlag.

Sven Stolpe's «Jeanne d'Arc» er en meget betydelig og velsignet vesentlig bok. Man behøver ikke å lete etter ordene når det gjelder å forklare hvorfor. Med den intense, noen ganger nesten brutale vilje til å avtvinge et fremmed og mysteriøst stoff dets hemmelighet som vi husker fra så meget annet av hans ypperlige og omfattende essayistiske forfatter-skap, har Stolpe her skrevet nettopp den eneste type

autentisk Jeanne d'Arc-biografi som overhodet kan gripe moderne mennesker, fordi den samtidig avviser både det «fromme» skjønnmaleri og den materialistiske ufølsomhet. Hans forening av kjølig og kyndig kritikk på den ene side og respekt for det autentisk og uomtvistelig overnaturlige på den annen, gir oss denne sjeldne opplevelse av *samtidighet* som alene særpreger den gode historiske studie: Vi står Jeanne for nær til å bli ofre for legende-floraen i hennes spor, men også for nær til ikke å rystes av Guds hånd når den griper henne i det bortgjemte Domrémy og fører henne gjennom ett av historiens mest betagende epos til det siste, tillitsfulle rop gjennom flammene: «Nei — mine stemmer har ikke bedratt meg! Min oppgave var av Gud!» Og kort etter det ene ord: «Jésus!»

Sven Stolpe har jo fått frem denne glemte dimensjon i vår oppfatning av helgenen: *sunnheten*, den som en kortsynt og ganske misforstått fromhetsiver trodde seg forpliktet til å skjule under gullglimmer eller under en ferniss av grå verdensflukt. Jeanne d'Arc's «stemmer», disse hemmelighetsfulle vesener som påbyr henne hva hun skal gjøre, og som hun selv håndfast og vidunderlig likevektig identifiserer som erke-engler og helgener, er og forblir mysterium. Den psykologien som vi senere får anledning til å studere under prosessens inngående og nådeløse kryssforhør viser ingen som helst tegn på eksaltasjon, enn si hysteri. Der er nettop en sunnhet, en god, hverdagslig og enkel bondevisdom og bondekristendom over hennes svar i en vanskelig og livsfarlig situasjon, som utelukker en sinnets forstyrrelse.

Og Stolpe viser oss en Jeanne som midt i krigens bitre nødvendighet har plass for ømhet for de sårede på begge sider, og for den utarmede, mishandlede befolkning som opplever ødeleggelsens flodbølge henover sine hus og marker. Det er hverken dikteren eller biografen, men Jeanne selv som med en autentisk replikk fra forhørs-protokollen viser oss helgenens usårlige og tidløse storhet over menneskenes hat og strid: «Når jeg gikk til angrep på fienden bar jeg alltid mitt eget banner — for å slippe å drepe noen. Jeg har aldri drept noe menneske!»

Sven Stolpe formidler intelligent hele denne levnedbeskrivelses uforliknelige karakter av et overbevisningsmirakel. Jeanne's urokkelige visshet i sitt kall har vært sterk nok i sin virkelighetskarakter til at hun påtvinger sine omgivelser en idealtenkning som opprinnelig må ha syntes disse barske krigere og slu politikere fullstendig absurd, og som ikke desto mindre forvandles til realitet. Han stiller seg nokså skeptisk til hennes angivelige militære begavelse, ja reduserer noen av hennes angivelige strategiske bedrifter til de rene misforståelser. Desto klarere tegnes hun som selve begeistringens inspirerende genius, et vidunder av seiersvisshet.

Selv ikke den halvt psykopatiske kongen, Charles VII., som hun nærmest bortfører til Reims og kroner med makt, kan så tvilen i hennes hjerte. Hennes visshet om å ha en overnaturlig sendelse og hennes måte å gjennomføre den på, på tross av tilsynelatende uovervinnelige vanskeligheter, er ett av de mest stor-slagne eksempler på urokkelig og inspirert viljekraft som historien kjenner. Etter kroningen vil hun trekke seg tilbake, der er intet av en ærgjerrig oppkomling ved henne. Og det er bemerkelsesverdig at det blir

St. Olavskirken i Oslo ferdigrestaurert

henne nektet, i denne realpolitikens epoke: Hun er omgitt av statsmenn som har opplevet for sine øyne «det franske mirakel», en uhørt anskueliggjørelse av symbolets enorme makt over menneskesinnet, enten slagplassen er Les Tourelles i det XV. århundre eller La Marne i 1914.

Stolpe's bok har ikke minst sin betydning i dette at den så klart skiller mellom det absolutte og det relative, det tidløse og det tidsbestemte i Jeanne d'Arc:

«Så snart Jeanne flyttes utenfor den kristosentriske sfære, så snart man forsøker å vurdere henne som en naturbegavelse, en spontan vilje-eksplosjon, et stykke sunn fornuft — naturligvis med kristen farve, ettersom tiden var kristen — mister man kontakten med kjernen i hennes personlighet. Alt hun gjør, alt hun sier, har sin grunn i hennes nære tilknytning til kristendommens sentrale hemmeligheter.»

Og motsatt Jean Anouilh, som med dikterisk frihet lar sin Jeanne d'Arc (i dramaet «Lerken» som Nationaltheateret ga oss i fjor) ende i den militære triumfen i stedet for på bålet, har Stolpe sansen for at der fantes større triumfer i Jeanne's liv enn dem hun opplevet når fiendens skanser ble overrent og Frankrikes konge kronet:

«Ved siden av sin historiske oppgave var det Jeannes lodd å virkeliggjøre det religiøse unntagelsesmenneskes, helgenens tragiske skjebne. Slutt punktet i hennes liv er at hun ble stilt i samme situasjon som den døende Frelser selv: den å erkjenne og holde fast ved Guds kjærlighet endog når den ikke manifesterte seg, endog når alt syntes å si at hun var forlatt av Gud og mennesker. Her ligger den virkelige storhet og høyhet i Jeannes liv.»

Å ha vist oss dette, så enkelt og gripende anskuelig, er den virkelige storhet og høyhet i Sven Stolpe's bok om henne.

H. Rieber-Mohn.

Den 3. oktober, 1955 ble St. Olavskirken i Oslo stengt for gudstjenester, idet en rekke oppussings- og om-innredningsarbeider av til dels helt gjennomgripende art skulle foretas med henblikk på kirkens 100-års jubileum i august dette år. I restaureringsperioden har St. Josephs kapell tjent som sognekirke — inntil Palmesøndag 25. mars, da St. Olavs kirke, i en interiørmessig sett helt fornyet skikkelse, kunne åpne sine dører for en forventningsfull menighet.

Lar vi kirkebesøkerne — og det er vel deres dom vi helst vil høre — selv vurdere resultatet av den veldige og kostbare oppgave som byggherre, arkitekt og håndverkstab tok fatt på for seks måneder siden, så kan det trygt slås fast at begeistringens både var stor og alminnelig. «Nå er vår hovedkirke virkelig blitt en domkirke!» kunne en høre mange si, og vi må ha grunn til å tro at dette er alles mening.

Det er ikke noen liketil sak å fiffe opp et hundreårig byggverk av denne art, der de funksjonsmessige krav er så mange og hvor bare de ferreste løsninger gir seg selv. Men helhetsinntrykket gir oss bildet av et vakkert og verdig kirkerom, der gammel og ny arkitektur går opp i en tilvandt intimitet, og hvor de nye partier, både i materiale, linjer og farger høyner interiøret stilmessig sett til det ugjenkjennelige.

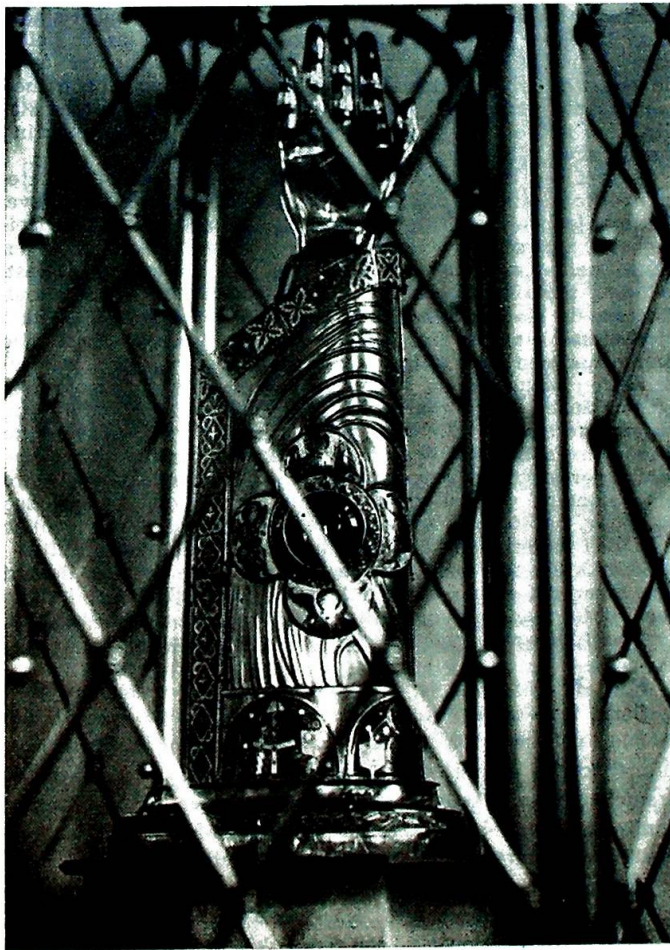
Som kjent fikk kirken for nøyaktig to år siden nye sidealtre og ny kommuniionsbenk i grønn og lys marmor, samt et rammeanlegg i samme kostbare utførelse omkring alterbildene. Alt dette, sammen med en sokkel i brun marmor for senere plassering av Olavs-armen, var en gave fra en anonym velgjører i Holland. Vi kan med en gang nevne at montret for Helligdomsarmen, som nå er på plass, også er fra samme giver. Som om dette ikke skulle være nok for å bevise sin interesse for vår jubileumskirke, står denne storsinnede velgjører også som giver av hele det nye benkearrangementet — i lys ek, til sammen 60 benker med kneleskamler og puter, plasert i to brede rader på hver side av midtgangen og to smalere rader langs sideveggene — samt av de to nye dobbelte skriftestolene i samme materiale og preparering.

Det første som slår en når en kommer inn hovedkirke-døren — også forholdsvis ny og utført i tik 1952 etter gratis tegning av interiørarkitekt Aage Schou — er den totale endring av det gamle våpenhus. Var dette et dystert første-møte med kirken i sin gamle skikkelse, så er det nå helt motsatt: Gjennom et tre-fags vinnfang i mørk-polert ek, med glassfelter i sidefagene, kommer man nå rett inn i et lyst, enkelt, stilfullt lite dåps-

Bildet ovenfor, tatt av Morgenpostens fotograf Arne Svendsen, gir et godt inntrykk av hvor lys St. Olavskirken nå er blitt. Koret og alteret er derimot selvfølgelig ikke så mørkt som bildet viser.

kapell. Den tidligere sidedør ut mot Ullevålsveien er gjenmurt, et lite gotisk vindu med Helligånds-symbolen, duen, er kommet i stedet i den øvre del, mens døpefonten i brun granitt er plassert foran den forlengede nisje under vinduet. Veggene og det vakre buede taket er holdt i hvitt, og gulvbelegget trer frem i et symmetrisk mønster av rubolium.

Fra dåpskapellet ser en like inn i kirkerommet, idet de gamle, mørke svingdørene har veket plass og latt den gotiske portalen åpen. Vegger og tak skinner i hvitt — særlig kommer hvelvets skjønne bueverk til sin rett, og søylene som tre-deler skipet virker som nye i sin renvaskede granitt. Blikket glir videre til sidealtrene på støttveggene for korbuen: Ved nyarrangement for to år siden ble alterbilder og rammer her stående nokså adskilt fra det øvrige interiør. Dette er nå bøtet på med en diskret håndmalt «tapet» i bufeltene med florentinske liljer i bladgull på matt-grå bunn. Samme mønster har også erstattet de to store feltene på hver side av koret, som med sine tidligere englemotiver var en estetisk påkjenning for noen hver. Disse nye diskrete veggfelter gjør naturligvis at de tre glassmalerier i fonden nå virker stilmessig helt out of place — men kommer tid, kommer vel også råd med det. Forøvrig har også det røde veggforhenget med IHS-monogrammene veket

Helligdomsarmen — St. Olavskirkens kostbare klenodium — i det praktfulle nye montret i polert messing og glass. (Foto: Arne Svendsen, Morgenposten.)

plass og er erstattet med panel i mørk-polert ek. Hele korpartiet er derved blitt roligere.

Vender man så blikket fra kordøren og nedover skipet, trer den vesentligste endring i det restaurerte kirkebildet en først i øynene: orgelgalleriet. Det gamle brunmalte tre-galleriet er revet ned, og et nytt og smalere reist i betong. Det springer lett og nett ut fra tårnrommet, og har balustraden kledd i samme mørk-polerte ek som det øvrige faste treverk. Selve orglet er skjøvet inn i tårnrommet, og også her er det blitt lyst og pent og med rommelig plass for sangerne. Innsnevringen av orgelgalleriet i bredden har frigjort det nederste vindu på begge kirkens langvegger, samt ett på hver side i sydveggen. Det betyr en betraktelig estetisk vinning, samt har innvunnet dyrebar benkeplass. De tidligere halvt dekkede vinduene på sydveggen har dermed fått samme åpne virkeflate som de store vinduene forøvrig. Endringene her har forøvrig medført at de «halve» glassmaleriene nederst på langveggene er blitt plassert i tårnflankene bak orglet, mens to nye fullstorelser glassmalerier er kommet på deres tidligere plass: I rekken av de nordiske helgener er nå på den østre vegg kommet en St. Magnus-figur med vår biskops våpen i feltet nedenunder og på vest-veggen den hellige Birgitta av Vadstena, samt den regjerende paves våpen. Birgittavinduet er en gave fra familien Barra. Begge disse to nye glassmaleriene er utført hos glassmester G. A. Larsen etter kartonger av tegneren Thv. L. Ravn, som også har tegnet den nye St. Ansgar-figuren kirken fikk i 1951. Til sist kan nevnes en ny sidedør ut mot Akersveien som en meget fordelaktig erstatning for den tidligere ut mot Ullevålsveien, som ikke lenger viste seg hensiktsmessig.

Helt ferdig blir man jo sjelden med en kirke — nye tider melder nye krav. Ennskjønt, når det gjelder St. Olavskirkens bygningshistorie, kunne vi kanskje bedre si at de nye menn mer har preget den enn de nye krav! For faktum er at kirken i sin nåværende arkitektoniske skikkelse for en stor del er bragt tilbake til den opprinnelige for 100 år siden.

Hva som ennå er tilbake å ønske, er vel først og fremst et fullgodt og vakrere lampearrangement. Andre forbedringer skulle derimot bare kunne bli av detaljmessig art. Nytt fyringsanlegg fikk jo kirken i 1947, dobbelte vinduer i 1951 og elektrisk ringeanlegg i 1952.

I spissen for restaureringsarbeidet har stått en komité bestående av Hans Høyverdighet biskop Mangers, sogneprest F. J. Fishedick og syndikatsmedlemmene direktør Axel Kollerud, disponent H. L. Barra og avdelingssjef Thorolf Taxt. Utførende arkitekt har vært arkitekt Gunnar Bjerke, entreprenørarbeidet utført av Johan Olsen & Sønner og maler- og dekorasjonsarbeidet av firmaet Pay & Østring.

Vi kan til slutt opplyse om at hovedfestligheten i anledning av kirkens 100-års jubileum vil bli feiret søndag 26. august.

I. H. K.

BLIKK på TIDEN

Der klages jevnt og ofte og på mange hold over det sviktende kvalitetsnivå når det gjelder den kristelige trykksak i Norge. Det er med adskillig grunn. Men de kulturberedte viser seg til gjengjeld å være utillatelig sene i avtrekket når det gjelder positivt å påpeke og oppmuntre den gode unntagelse. På visse bestemte kristelige hold i Norge finnes der jo nemlig en generøs vilje til med vidsyn og kompetanse å formidle førsteklasses verdier, uten en slik uavlatelig skjelen til den triste sammenheng mellom den dårlige smak og profitten som dessverre ofte preger nettopp de «kristelige» forlag.

At denne unntagelse stadig møtes med en slik mur av likeglad taushet at man (mot bedre vitende!) kunne fristes til å tro på en veritabel sammensvergelse i avisenes kulturredaksjoner, er et nokså forstemmende faktum i vårt ofte lavloftede og lite nyanserte hjemlige åndsliv. Vi tenker da blant annet på den påfallende mangel på interesse et kristelig forlags nylige utgivelse av førsterangs verdenslitteratur som Dostojevski's «Kjellermennesket», Tolstoy's «Fortellinger og legender», Martin A. Hansen's «Konkylien» og en Kierkegaard-antologi stort sett med fra ellers alt-etende anmelderes side. I en bokhøst som fra år til år blir mer og mer preget av usunn spekulasjon og fordummende føljetongstoff er det en blaserthet som er ytterst malplasert.

I tråd med ovenstående: Forlaget «Land og Kirke» utga omkring årsskiftet første bind av det store samlingsverket om «Nidaros Erkebispestol og bispesete 1153—1953», et praktbind forfattet av høyt kvalifiserte historikere. Det er en begivenhet som burde finne gjenklang langt utenfor historikerens krets, og som vi senere skal komme utførlig tilbake til i «St. Olav». Det er da heller ikke grunn til å stille forhastede prognoser om hvor mange aviser og tidsskrifter som slår følge, selvom man klok av skade tør frykte at det blir få.

Derimot må det være tillatt å kaste et kritisk blikk på de sølle publikasjoner som allerede har tatt stilling til dette 667 siders bindet, slik som det etter vår oppfatning ikke skal gjøres. To eksempler valgt ytterst på de motsatte fløyer illustrerer hva vi mener. I «Dagbladet» feier anmelderen dette betydningsfulle verket av med en doven opprømsing av opplysninger som i det store og hele er hentet fra forord og innholdsfortegnelse. «Der skal ikke her gjøres noe forsøk på en saklig vurdering av de enkelte forfatters verk», skriver han. Hvorfor i all verden ikke? Nei, «det får faghistorikerne ta seg av». Selvfølgelig, men hvorfor gir ikke «Dagbladet's» redaksjon dette faghistoriske verket en faghistoriker til anmeldelse?

Merkelig nok blir «Dagbladet's» ugidelighet slått av «Vår Kirke»: Her finner vi 19 — nitten — smale og slappe linjer om dette kjempearbeidet, uten et tilløp til egentlig kvalifisert vurdering. I begge de siterte tilfelle dreier det seg jo igrunnen om skinnanmeldelser som ikke bare synes å ta forfattere og forlegger utillatelig lite alvorlig, men som også — det gjelder såmen både «Dagbladet» og «Vår Kirke» — undervurderer leserens fordringer.

Meget grundig og samvittighetsfull er derimot B. S. T r a n ø y i «Verdens Gang» (31. mars). Foruten en saklig vurdering av hver enkelt forfatters innsats finner vi her mer generelle inntrykk, noen av dem av særlig interesse for en katolsk leser:

«Når en er ferdig med dette verket, sitter en igjen med et mektig inntrykk av det kulturskapende arbeid den katolske

kirke utførte i vårt land. Gjennom den kom vi i intim kontakt med det øvrige Europa; de som skulle bli embetsmenn studerte ute i Frankrike, England og Tyskland, og erkebiskop og konge hadde stadig folk på reise til paven. På denne måte ble vi et ledd i den europeiske kulturkrets, og livet ble internasjonalt vel i større utstrekning enn i århundrene som fulgte. Det skal bli interessant å se hvordan dette blir behandlet i det neste bind av dette verk.»

Under titelen «Skumring eller demring i norsk åndsliv?» skriver magister Carl Fredrik Engelstad i «Morgenbladet» (3. april) en veltruffen nekrolog over «Mot-Dag»-radikalismen og dens trette utløpere i dagens debatt. Det er ett av redaktør Torolf Elster's hjertesukk i «Arbeiderbladet» over «mørkemannstendensene» i tiden som har provosert ham; fra Folketeaterbygningen ser saken nemlig litt for enkel ut:

«Hva skjer? Her forunnes man slett ikke noen hviledag i fred og ro, for så kommer skyggenes slekt snikende tilbake og brer seg i landskapet, katolikker og antroposof og parapsykologer og yogier av alle boniteter, de legger tusmørke på ny over de nettopp så morgenfriske enger, og hva er det egentlig som holder på å foregå i norsk åndsliv? Lysets engler gripes av en uhyggelig mørkeredsel, og de fremmeligste og mest årvåkne roper opp: Nu er det skumringstid i norsk åndsliv! Nu er korstoget mot fornuften innledet!»

Engelstad tar ikke bare opp hansken, han kaster den temmelig kontant tilbake. Stemmer dette elster'ske syn på situasjonen innen norsk åndsliv med kjensgjerningene? spør han. Eller skulle det kanskje tvert imot være slik at Elster og hans meningsfeller reagerer panisk på vegne av et innsnevret livsyn som har overlevd seg selv? Engelstad's egen situasjonsbedømmelse har nemlig motsatt fortegn:

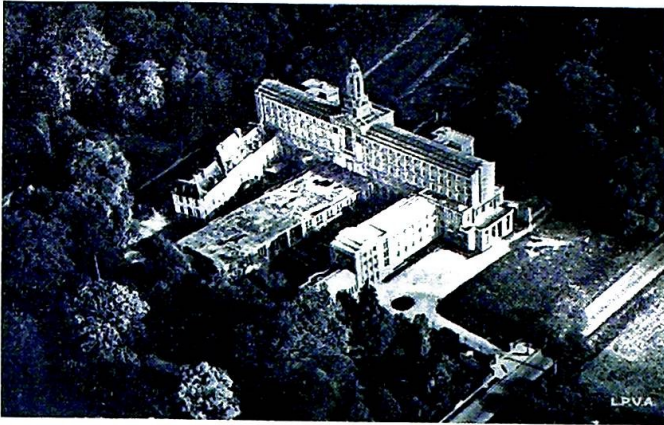
«Det som skjer i norsk åndsliv idag er ikke at skumle mørkemenn samler seg til korstog mot fornuften, men at stadig flere betakker seg for snusfornuften. Det som skjer er heller ikke at navlebeskuende virkelighetsflyktninger nekter å se de enkelte menneskelige åndsfunksjoner i sammenheng med menneskets situasjon i det hele tatt», men tvert imot at stadig flere ønsker å få sprengt en altfor snever ramme omkring «menneskets situasjon», se en rikere sammenheng.

Mørket ség inn over norsk åndsliv sammen med det materialistiske menneskesyn, fremfor alt i dets marxistiske utgave. Dette skjebente åndsprodukt, som til og med hadde den freidighet å utgi seg for «vitenskapelig», utkrystalliserte seg i en rekke naive, mekaniske formler som ble anvendt på kunst, religion, psykologi, pedagogikk, historieskrivning, antropologi, likesom de ble anvendt i politikken. Og nu skjedde det da i «fornuftens» navn et frenetisk angrep på alle de menneskelige fenomener som ikke villig lot seg innordne i de bitte små rubrikkene; mennesket og dets virkelighet, både den materielle og den åndelige, ble gjenstand for en dogmatisk, snusfornuftig skjemativering, og alle som hadde mot og kraft til å stritte imot ble enten latterliggjort med en uovertreffelig kynisme eller aggressivt bekjempet med det alltid anvendelige slagord «reaksjonær». «Virkeligheten» skulle vær så god tilpasse seg formlene, og «fornuften» skulle vær så god gjøre seg identisk med den materialistiske dialektikk's fortørkede snusfornuft.

Så gikk det som det måtte: skumringen la seg som et dystert slør over det meste av den levende åndsvirksomhet i dette land. «Mot Dag» het det. «Mot Kveld» skulle det heller hett, for her fikk sgu sommerfuglene sine duggsokker på.»

Kvinnesaken er på tapetet i en ellers vårslapp debatt i flere Oslo-aviser. I «Morgenbladet» har professor Einar Molland med en blanding av lærdom og diskret ironi ettertrykkelig gjendrevet Margarete Bonnevie's annen- og tredjehånds uefterretteligheter når det gjelder kristendommens innflytelse over kvinne-emansipasjonen. Men ellers har debatten vært ført med et innbitt og sint alvor som formodentlig delvis skyldes mars måneds noksom kommenterte vitaminmangel. Vi er langt fra G. K. Chesterton's berømte og fornøyelig definisjon av den engelske kvinne-emansipasjon. «Ti millioner kvinner i dette land står opp og roper: «Vi lar oss ikke lenger diktere!» Hvorpå de setter seg ned og blir stenografer!»

En retrett i Le Saulchoir

Navnet Le Saulchoir er ikke helt ukjent i de nordiske land. Det store dominikanerklosteret som ligger vakkert til langs Seinen, tre mil utenfor Paris, har alt vært besøkt av mange skandinaver. Le Saulchoir, som teller 160 ordensbrødre (professorer, teologistudenter og legbrødre) er noe av et åndelig sentrum med utstrakt innflytelse både i Frankrike og langt ut over de franske grenser. Det blir hyppig besøkt, ikke minst av ungdom: arbeidere såvel som studenter og gymnasiaster som ønsker å utdype sitt kristensyn og søke stillhet og ånds-samling innenfor klosteret før de vender tilbake til en travel verden og en oppjaget livsrytme. For de som blir boende i flere dager arrangeres der gjerne retretter, ledet av en av prestene. Der finnes også muligheter for en mer langvarig innlosjering i klosterets umiddelbare nærhet («Couvent de L'Épiphanie» for kvinner, «L'Eau Vive» for menn). Også ikke-katolikker blir mottatt med gjestfrihet og sympati.

I de katolske land er de store klostre både religiøse og intellektuelle kraftsentra hvor kristenfolket i rikt monn søker fornyelse og inspirasjon for sitt åndelige liv. Ikke minst opp-

I «Dagbladet» (15. mars) utløstes debatten ved en kronikk av Carsten Middelthon over temaet «Den reaksjonære Eva», en artikkel preget av usedvanlig dårlig humør over at vi ikke lenger lever i tredve-årenes ovenfor definerte klima, da livet og virkeligheten ennå ikke hadde avslørt visse radikale skrivebords-theser. Vi har ikke sett den filmen han angriper («Kvinnens plass»), og der er vel kanskje ett og annet ellers vi er ettertrykkelig uenig med hans utsette skyteskive Eva Seeberg i. Men det skal vanskelig kunne bestrides at det her og der er den likefremme sunne menneskefornuft som taler ut av hennes svar på angrepet («Dagbladet» 26. mars):

«Filmen «Kvinnens plass» viser hvor lite det blir igjen av gjennomsnittsmennesket som lukkes inne på kjøkkenet, skriver Carsten Middelthon. Spør en tilfeldig liten frue med bustehår over gryta og barn i hagen hva hun tenker på når hun vasker opp, sier han, og hun vil svare at hun tenker på ingen ting . . . Da må jeg svare: Jeg tror ikke at en husmor som står over oppvasken tenker på ingen ting. Jeg tror hun tenker på hva hun skal lage til middag og når hun skal ta storvasken og hvordan hun skal lappe yngstemanns overall. Jeg tror hun tenker på hvordan hun skal gjøre det godt for de menneskene hun steller for — og at det er viktigere og mer verdifulle tanker enn om hun tenkte på bøker og verdensproblemer. Jeg tror det fineste et menneske kan ha, er andre mennesker å være glad i og gjøre noe for. Og jeg tror ikke noe kan være mer betydningsfullt og ansvarsfullt enn å være den som har barna omkring seg og oppdrar dem hele dagen igjennom. Å være husmor for mann og barn man er glad i, det kan hverken være fornedrende eller fordummende! Ingen karriere, ingen innsats i verden kan være mer tilfredsstillende enn det.»

Fr. Candidus.

lever man her den livgivende kontakt med den store katolske liturgis rikdommer. I våre nordiske land, hvor disse kraftkildene i større format foreløpig mangler, kan det være nyttig å gjøre katolikker oppmerksom på de muligheter man i ferietiden finner på kontinentet til å bøte på dette savn, uten at sprogvanskelighetene stiller seg hindrende i veien. Også ikke-katolikker skulle her kunne finne en kjærkommen anledning til utenfor vår hjemlige religiøse og kulturelle isolasjon å møte en annen kirkelig tradisjon.

Med dette dobbelte formål for øyet vil der i år, i slutten av juni måned, bli arrangert *en spesiell retrett for skandinaver* i Le Saulchoir. Retretten begynner onsdag 20. juni om aftenen og avsluttes søndag 24. juni. Den blir ledet av den tidligere dominikanerprior i Lund, pater *Michel de Paillerets*. Foredragene, som vil bli holdt på svensk, kommer til å behandle følgende emner: 1. «Den kristnes kamp mot seg selv og Verden.» 2. «Den kristnes liv med Gud.» 3. «Evangelium og ordensliv.»

Gjennom retrettlederen, som også er *Magister Studentium* i Le Saulchoir, vil retrett-deltagerne kunne tre i kontakt med unge dominikaner-studenter fra Danmark, Sverige og Norge som for tiden får sin utdanning i Frankrike.

Prisen for innlosjeringen (full, enkel pensjon) skulle dreie seg om 700—800 franske francs pr. dag. I forbindelse med retretten blir der søndag 24. juni planlagt en «Skandinavisk dag» i Le Saulchoir, med bl. a. overværelse av klosterets høymesse, fellesmiddag, omvisning i klosteret og orientering om dominikanerordenen og livet i et dominikanerkloster. Skandinaver bosatt i Paris er særlig velkomne.

Påmelding til retretten samt til den skandinaviske dag, kan sendes til:

Pater M.de Paillerets, Le Saulchoir, Etiolles par Soisy-sur-Seine (S.-&-O.) Frankrike.

Oversikt over kommunikasjonene Paris—Le Saulchoir sendes direkte til interesserte ved påmeldingen.

DOMINIKANERNES BASAR

på SANKTA KATARINAHJEMMET, Gjørstadgt. 8, Oslo, fra torsdag 12. april til og med søndag 29. april 1956. Åpent hver dag fra kl. 12.

FRANSK TEATERFORESTILLING KL. 20
«Au pays des vieilles chansons» av Joseph Folliet.
Lørdag 14. april
Torsdag 19. april
Søndag 22. april

NORSK TEATERFORESTILLING KL. 20
«Noa» (Utdrag av A. Obey: Noé.)
Søndag 15. april
Mandag 16. april
Lørdag 21. april
Torsdag 26. april
Lørdag 28. april

MUSIKALSK UNDERHOLDNING KL. 20
Konsert tirsdag 17. april: Sangerinnen Beate Asserson.
Pianisten p. Thoralf Norheim O. P.
Konsert mandag 23. april: Fiolinisten Knut Torgalsen.
Pianisten p. Thoralf Norheim O. P.

BARNEFORESTILLING
Dukketeater
Søndag 22. april kl. 13
Tirsdag 24. april kl. 17
Søndag 29. april kl. 13

SØNDAG 29. APRIL KL. 20
Underholdning (dukketeater) - Trekning
Utlodning - Buffet - Lykkehjul

Vatikankringkasteren 25 år

Sendinger på 32 sprog. Pavens stemme skal nå overalt.

I det store avsenderrom som ble ferdig i 1952, henger et stykke beskrevet pergament i en smakfull ramme over orglet. Det er den første tale som pave Pius XI holdt i Vatikanets radio den 12. februar 1931, og der er Vatikankringkasterens program nedskrevet for alle tider. Den hellige far uttrykker først en takk til Gud, deretter henvender han seg til alle — biskoper, menn og kvinner, anderledes troende, syke, hedninger og frafalne. Alle skal de få høre sannheten forkynt i kjærlighet. Og dette program er etter 25 års forløp fremdeles aktuelt, og kommer alltid til å være det.

DET BEGYNTE BESKJEDENT . . .

Fra 1931 til 1937 hadde Vatikanet bare én kortbølgesender på 10 kw, ett studio og én rundantenne. Det var bare leilighetsvis sendinger, og bare på de vesteuropeiske sprog, for det meste oversettelser av pavelige budskap. I 1937 ble en 50-kw. Telefunktensender innstallert, og senderrommene fikk plass i Castel Gandolfo, i det tidligere stjerneobservatorium. Til etter utbruddet av krigen fortsatte Vatikanet med to sendere, ett større senderrom og to mindre. Overføringsmulighetene fra St. Peterskirken ble forbedret i 1937. Etter 1. oktober 1940 ble tilføyet en rekke nye sendinger, to ganger ukentlig på engelsk, fransk, italiensk, spansk og tysk. Begivenheter innenfor og utenfor Kirken ble kommentert, og Pavens stemme fikk større betydning, også for ikke-katolikker. Meningen med Vatikansenderen hadde alltid vært å gi Kirkens overhyrde en mulighet til å kunne uttale seg fritt til enhver tid.

Hen imot slutten av krigen ble seks nye, om enn mindre sendere innstallert, og to nye sprog kom til, nemlig portugisisk og polsk. Først etter krigen begynte Vatikansenderen med en regelmessig daglig nyhetstjeneste på 6 sprog, slik den er i dag. Kommentarer, reportasje, rundbordssamtaler o. lign. er forbeholdt kveldssendingene. I det Hellige År 1950 ble dessuten senderstasjonen utvidet ved en gave fra katolikker rundt om i verden, og holder siden 1952 til i en vakker og hensiktsmessig bygning. Enkelte lyttere tror at de hører dårlig på grunn av en gammeldags innredning, men det er iallfall ikke riktig.

For tiden sender Vatikanet fra kl. 7,30 til 21,30 på 29 sprog. De tre skandinaviske sprog er de siste som er kommet til. Alle som kjenner litt til kringkasting, vil forstå at det ikke er lett å gjennomføre et slikt program bare med en stab på 18 jesuitt-patres og ca. 20 andre prester og legfolk. Av teknikere står ca. 15 til rådighet.

. . . MEN NÅ SKAL DEN BLI STØRRE

Hva det innvendige angår behøver intet å forandres, det imøtekommer alle krav, i alle fall for de nærmeste år fremover. De vanskelige lytterforhold i Tyskland og

Østerrike skyldes atmosfæriske forstyrrelser, og dessverre også den kraftige Sovjetsenderen. Overfor den har Vatikansenderen vært for svak, og fremfor alt har den manglet *retningsantenne*. Dette skal nå rettes på. Takket være nederlandske katolikkers gavmildhet har pave Pius XII siden 1951 hatt en 100-kw kortbølgesender, og den skal nå settes opp sammen med tre andre i St. Maria in Galeria, ca. 20 km nordvest for Roma. Bygningene som skal romme dem, blir ferdige til sommeren, og oppsettingen kan så begynne.

Vi skal komme nærmere inn på dette til slutt, først er det nødvendig med noen bemerkninger. Gjennom Lateranoverenskomsten 1929 ble Paven sikret uavhengighet og selvbestemmelsesrett på fjernmeldingsområdet. Så kunne utformingen av programmet begynne. Vatikansenderen vil alltid etter sin bestemmelse være en *kirkeleg informasjonssender*. For bedre å nå dette ble en rekke kvalifiserte jesuittpatres kalt til Roma. De har siden da dannet en spesiell redaksjonsstab, som har overtatt sendinger med dogmatiske, moralteologiske, historiske og sosiologiske emner på alle sprog. Dermed ble lederne for de enkelte sprog avlastet, og deres oppgave ble å tilpasse det bearbejdede materiale for de spesielle sprogområder.

Enhver som har fulgt Pavens lærevirksomhet kan forstå hvor omfattende og grundig den vitenskapelige og redaksjonelle basis må være. Dermed blir det naturligvis alltid aktuelt å tilkalle spesialister fra hele verden til Roma.

HVA ER NÅ PLANLAGT?

Først skal gaven fra de nederlandske katolikker, 100 kw-kortbølgesenderen, settes opp. Dertil kommer en like sterk Brown-Boveri-sender. Det er også planlagt andre interessante tekniske nyheter, som vi imidlertid ikke kan omtale nå.

Selv om disse sendere ikke er av de sterkeste, så vet enhver fagmann at deres virkning kan forøkes meget gjennom et moderne antenneanlegg, og det har alt lenge vært drøftet hvordan det best kan oppnås å skaffe muligheter for gode lytterforhold hele verden over. Radio Vaticana kommer til å operere med 23 frekvenser eller bølgelengder. Således kommer da alt til å bli gjort for at Den hellige fars stemme skal nå frem overalt. I oktober i år begynner de første mellombølgesendinger. Inntil da altså: tålmodighet!

BERIKTIGELSE

Anmelderens kritiske bemerkning angående innbindingen av Suzanne de Diétrichs bok «En reise gjennom Bibelen» (i St. Olav nr. 5/6) inneholder en unøyaktighet: Det var anmelderens *heftede* eksemplar som viste seg så usedvanlig lite motstandsdyktig. I handelen finnes imidlertid bare innbundne eksemplarer. Og disse vil vi ikke ha uttalt oss om.

E. G.

Amerikansk streiflys

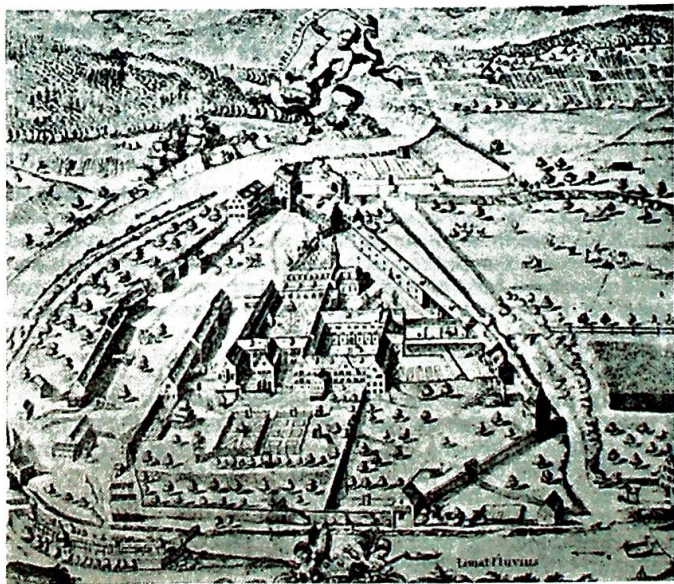
I det engelske blad «The Tablet» har den engelske kunstner Peter Watts fortalt om et besøk i det amerikanske trappistklosteret Gethsemani som er blitt så kjent gjennom Thomas Mertons bøker.

Det er omkring 5 mil fra Louisville ved Ohioelven til Gethsemani. Langs med veien er det en uendelighet av kaféer og bensinstasjoner, men en ser også små hvite Kentuckygårder som bringer tankene hen på Harriet Beecher Stowe og Onkel Toms hytte.

Tolv kilometer syd for Bardstown tar en sidevei av hvor det står et skilt: Trappistkloster. Tre minutter senere kommer abbediets skinnende metallspir til syne. For enden av en allé ligger gjestehuset med «Pax Intransitibus» i gotiske bokstaver over døren. De noe eldre bygningene er dekket av stukkatur som gir inntrykk av en landsens byggestil. Men de nye utvidelser, hvor i blant gjestefløyen, er av mursten. Et tredve-tall biler står parkert utenfor inngangen, og nummerskiltene viser at de er kommet fra Tennessee, Michigan, Kansas, Georgia, og andre steder meget lenger borte, i anledning av en to-dagers retrett. «Gud alene» står det over svingdøren ved hovedinngangen.

For oss legfolk er det slett ikke så svært strengt. Vi står opp kl. 4 om morgenen, men fra en komfortabel seng, mens munkene står opp kl. 2 fra en hard brisk. Vi overholder nok regelen om taushet hele dagen, men med bøker og gode stoler for hånden. Tre ganger daglig kan vi spise det vi vil av Gethsemanis mørke brød og ost og bacon og egg. Etter aftenbønnen kan en slutte seg til den lange rad av munker i klosterkirken for å motta abbedens velsignelse. Og så må vi trekke oss tilbake i stillhet til våre værelser hvor vi til og med kan røke — unntatt i sengen etter hva reglementet sier!

Her kan en følge til fullkommenhet det amerikanske

Trappistkloster

HANS HØYÆRVERDIGHET BISKOPEN reiste 12. april til USA, der oppholdet forutsettes å vare ca. tre måneder.

Hans Høyærværdighet har for den tid av sitt fravær oppnevnt biskoppelig konsultor, sogneprest F. J. Fischedick, som sin representant med de nødvendige fullmakter, mens bispedømmets sekretær, pastor dr. Ivar Hansteen Knudsen, vil stå for de løpende forretninger.

Biskopens postadresse er: *The Marist Fathers, 27. Isabella Street, Boston 16, USA*, men gjelder kun for personlig post av særlig viktighet.

yndlingspåbud, «å slappe av». Og mens en slik hviler ut ved uendelighetens bredder kan en iaktta munkene, — disse menn som allerede er døde for verden, og som med sine løfter har forenet seg med den hinsidige og kjenner hemmeligheten ved dens kraft. Og enten de kommer fra Kansas hvetemarker, fra Chicagos forsteder, eller hvor de nå har sitt hjem, så kan De ikke holde opp å undre Dem over hva som er årsaken til denne kraftkilde som overgår enhver jordisk naturkraft, og gir en dypere og mer varig glede enn noe annet.

Få dager etter min ankomst til Gethsemani kom det beskjed om at de 14 tunge stener til korsveistasjonene som jeg hadde ekspedert fra mitt studio en måned i forveien, lå til avhenting i Louisville. Klosterets store arbeidsvogn kjørte straks avsted med en kar fra naboskapet, og sent på ettermiddagen fikk jeg se tre svære kasser som ble losset ved en sidedør til klosteret. Så ringte klokken for aftensmåltidet, og kassene måtte stå der til neste morgen. Jeg ba da en legbroder om å hjelpe meg, og vi gikk i gang med utpakkingen. Min unge medhjelper svinset ivrig og taus omkring med et enormt skrujern og sto ved siden av da jeg løftet den første stenen opp fra sagmugget og la den mot veggen. Mens jeg gjorde dette, så jeg til min forbauselse at han gjorde en bevegelse med hånden over pannen som om han jaget vekk fluer. Flere andre kom til og sto tause mens de så på arbeidet. Alle lot til å være brydd av fluer enda det ikke fantes noen omkring oss. Endelig kom det en som hadde tillatelse til å snakke med meg, og han gratulerte meg med den lovprisning som jeg uten å ane det var gjenstand for fra viftende brødre.

For alltid kommer jeg til å bevare erindringen om den vakre høsten i Kentuckyskogen og munkenes glade oppmerksomhet. Nikkene og vinkene og smilene fra dem når de med hetten over hodet dro avsted ut over de frosne jordene om morgenen var alt det en trengte av kameratskap, spesielt i en verden hvor sinte grynt og skumle blikk ofte er en fattig reisendes lodd. Den som har erfart dette, forbauses ikke lenger over trapist-samfunnets valgsporg som er: «Alt for Jesus gjennom Maria — med et smil.»

UTLANDET:

VATIKANET

Også fra Øst-Europa kom det telegrammer til pave Pius XII.

Blant telegrammene til pavens 80-års dag var det et fra biskopen av Lodz i Polen, mgr. Klepacz, som sendte hilsener på vegne av det polske hierarki. Radioen i Budapest har oppgitt at lignende telegram er sendt fra de ungarske biskoper ved mgr. Czapiak, men hittil er ikke dette bekreftet av Vatikanet.

Osservatore Romano har meddelt at pave Pius XII var dypt beveget over de budskap som nådde ham fra de kommuniststyrte land, da de bekrefter på ny den tro som disse folk er besjelet av.

Blant de statsoverhoder som sendte telegram kan nevnes dronning Elizabeth II, president Eisenhower, kong Fredrik IX av Danmark, kong Baudoin, dronning Juliana, keiser Haile Selassie, keiser Hirohito av Japan, Shah Mohammed Reza Pahlevi av Iran, kong Hussein av Jordan, storhertuginnen av Luxembourg, prins Rainer III, president Rajendra Prasad, Den indiske republikk.

Andre som sendte telegram: Dag Hammarskjöld, generalsekretær i FN, Sir Winston Churchill, Mr. Truman, P. Nehru, og Jerusalems sjefrabbiner.

Lykkønskninger ankom også fra statsoverhodene eller regjeringene i følgende land: Argentina, Australia, Bolivia, Brasil, Canada, Chile, Colombia, Costa Rica, Cuba, Den dominikanske republikk, Den tyske forbundsrepublikk, Egypt, Filippinene, Finland, Frankrike, Guatemala, Hellas, Haiti, Honduras, Island, Indonesia, Irland, Italia, Libanon, Liberia, Nicaragua, Pakistan, Panama, Paraguay, Peru, Portugal, Saar, San Marino, San Salvador, Syd-Korea, Spania, Syria, Sveits, Uruguay, Venezuela, Viet Nam, Østerrike.

OSLO: ST. JOSEFSFORENINGEN

St. Josef Foreningen avholdt sin generalforsamling onsdag den 21. mars under god tilslutning. Av årsberetningen fremgikk at foreningen hadde jevnt godt besøk, men ikke godt nok, medlemstallet tatt i betraktning.

Stående mintes medlemmene O. B. Olafsen som avgikk ved døden i oktober i fjor. En spesiell takk fikk foreningens direktør dominikanerpater Vanneufville for hans alltid uegenyttsige interesse for foreningens vekst og trivsel. — Til nytt styre ble enstemmig valgt: *Willy Storsten (formann), Willy Olborg, Thorolf Taxt og Bernhard Olafsen*. Den tidligere formann, Lars Skaare, takket for den tid han hadde sittet i styret og som hadde gitt ham så rike minner og impulser.

Det nye styre håper på større oppslutning om St. Josefsforeningen, og det må også være en av de viktigste poster på det kommende arbeidsprogram.

Hver onsdag kl. 20 (8) har foreningen sine møter i klubblokalet, Akersveien 5. Vi ønsker alle katolske menn hjertelig velkommen.

Wistor.

OSLO KATOLSKE UNGDOMSLAG

inviterer som annonsen på 2. omslagsside viser, til et åpent møte søndag 15. april. Det har lyktes ungdomslaget å få dominikanerpater *Hallvard Rieber-Mohn* til å kåsere om den kulørte presse som vi møter den i dag, og en kan sikkert vente seg et oppgjør som vil være verd en fullsatt sal.

Bønnens Apostolat:

Intensjonen for april måned: Riktig forståelse av kallet til preste- og ordensstanden. — Flere misjonærer til Korea.

Det var ca. 14 000 telegrammer i alt som ankom til Vatikanet i anledning av 80-års dagen, og 27 000 brev ble registrert. En mengde barn hadde skrevet vakre og rørende brev til paven.

Luxembourg har opprettet diplomatiske forbindelser.

Luxembourg har nylig opprettet permanente diplomatiske forbindelser med Vatikanet. Dermed er antallet stater som har normale diplomatiske forbindelser med Vatikanet kommet opp i 47.

BELGIA

Collard-loven i praksis.

Den 23. februar kom offentliggjørelsen av den kongelige resolusjon som fastsetter hvordan den famøse lov om skolene — den såkalte Collard-lov — skal anvendes. Som man vil huske er det denne lov katolikkene kjempet så tappert mot i fjor.

Etter hva man hittil har kunnet fastslå vil 195 institusjoner ikke lenger oppfylle de betingelser som kreves for å få statstilskudd. Hva den såkalte normalundervisning angår, mener enkelte at nærmere 50 % av de private etableringer mister sine subsidier.

Resolusjonen var ventet med utålmodighet. Det har tatt M. Collard 7 måneder å få den ferdig, og i denne tid har et stort antall lærere levet i uvisshet.

Den belgiske utgave av *Témoignage Chrétien* skriver: «... Visst var loven vedtatt, og man måtte vente seg dens følger. Men likevel trodde man under debatten at regjeringen ville mildne disse følger noe.» Og avisen minner om de ord som M. Van Acker uttalte den 13. juni i fjor, da han bekreftet at regjeringen ikke ville misbruke sin rett, og at lærerne i de religiøse skoler snart skulle få erfare at de ble lønnet på samme basis som deres kolleger på statens skoler. Men de nye resolusjoner synes å vise at dette langt fra er tilfelle. Regjeringen har nok ikke funnet det gunstig å mildne på virkningen av sin «seier», og diskrimineringspolitikken mellom de to skoler — statens og de religiøse — fortsetter...»

Ny klosterorden — husbyggere!

De religiøse ordener er gjerne oppstått fordi verden trengte dem på et eller annet spesielt område. Benediktinerne for eks. dyrket jorden, Brødrene av de kristne skoler underviste. I dag er det en skrikende mangel på boliger. Det er grunnen til at en ny orden er grunnlagt i Belgia, i februar i år, og foreløpig heter den «Husbyggernes orden». De første medlemmer av det nye kloster er 6 belgiere og 1 tysker, alle mellom 20 og 25 år gamle. Mange flere unge menn har alt bedt om å bli opptatt i ordenen, men de må vente en stund. Fra mai til november skal munkene arbeide utenfor klosteret, men det er også et snekkerverksted i klosteret.

BRASIL

Kurser i marxisme ved universitetet i Rio de Janeiro.

Det er nylig begynt kurser i det russiske sprog og i marxisme ved det katolske universitet i Rio de Janeiro. Kursene er organisert av l'abbé Avila, direktør for instituttet for politiske og studier ved det samme universitet. Han har erklært at kursene er bestemt for fremtidige fagforeningsledere som bør ha kunnskap om klasseproblemer, for, har biskopen tilføyet, «det er fra motsetningene mellom marxisme og ikke-marxisme at våre dagers kamper og engstelse skrives.»

Flere observatører har lagt merke til at siden biskopkonferansen og den eukaristiske kongress i Rio i fjor, har det latin-amerikanske episkopat mer og mer lagt hovedvekten på sosiale problemer. Det er for eks. biskopene som har tatt affære for å få ryddet opp i slumkvarterene i de store byer, og de har videre tatt seg av landsungdommens spesialutdannelse.

ENGLAND

Kraftig protest mot de sovjetrussiske ledes besøk.

Hertugen av Norfolk, lederen for de engelske katolikker, unnlot ikke å komme med en kraftig protest i Overhuset mot Bulganin og Krujstjevs besøk i England.

Først erklærte hertugen at han talte på vegne av seg selv, men at han var stolt av å vite seg støttet av alle katolikker i Storbritannia. «Vi ønsker ikke disse besøkende velkommen,» sa han, «skjønt vi ikke er blant dem som vil sabotere anstrengelsene for å opprette bedre forbindelser mellom folkene. Det som forbauser meg er at de religiøse spørsmål ikke blir

vurdert som de bør av vår regjering. Altfor lenge har man nå fjernet seg fra en kristen oppfatning av livet. Det er alle katolikkens og min personlige overbevisning at religionsfriheten er et av de absolutt nødvendige grunnlag for en varig fred. Vi beklager dypt de religiøse forfølgelser i alle de kommunistkontrollerte land. Av den grunn bør regjeringen forsikre oss at den klart og tydelig vil gjøre forståelig for de russiske besøkende at freden ikke kan sikres så lenge den religiøse frihet ikke er gjenopprettet. Katolikkene i vårt land vil ikke oppvekke diskusjoner under dette besøk. Men vi ville føle oss støttet hvis vi i vår taushet visste at vårt synspunkt blir utvetydig fremlagt for de russiske statsmenn.»

FRANKRIKE

Tidsskriftet «Etudes» 100 år.

De franske jesuittenes tidsskrift, det høyt anerkjente «Etudes», feirer sitt 100-års jubileum i oktober i år. I den anledning vil jesuitter eller redaktører for forskjellige småskrifter hele verden over samles i Paris. Blant de tidsskrifter som blir representert kan nevnes: Civiltà Cattolica (Roma), Razon y Fé (Madrid), The Month (London), America (New York), Lumen Vitae (Bruxelles), Stimmen der Zeit (München).

Etudes' grunnlegger ble født i Moskva i 1814 og het Ivan Gagarin. Han var konvertitt og ble medlem av Jesuitterordenen i 1842.

Tysk pris til forfatteren Gabriel Marcel.

Den tyske Goethe-pris for året 1955 som beløper seg til 10 000 tyske mark (ca. 17 000 kr.), er tildelt den franske dikter og filosof Gabriel Marcel. Marcel ble døpt katolsk i 1929.

500-års jubileum for Jeanne d'Arc's oppreisning.

Det er i år 500 år siden Jeanne d'Arc fikk oppreisning. Jubileet vil bli feiret i Rouen fra den 9. til 25. juni med en rekke religiøse og borgerlige seremonier, og med kunstneriske manifestasjoner. En utstilling kalt Jeanne d'Arc og hennes tid, skal åpnes den 19. juni, og på Rouens største teater vil oratoriet Jeanne d'Arc av Jaubert/Péguy bli oppført.

Søndag 24. juni blir det en høytidelig gjenåpning av katedralen i Rouen, som nå for en stor del er restaurert etter bombingene under siste krig. Den 25. juni foregår konsekrasjonen av katedralen med en pontifikalgudstjeneste hvor messen er komponert til ære for Jeanne d'Arc.

De medisinske autoriteter i Lourdes og helbredelsene.

Medlemmer av det internasjonale medisinske kontor i Lourdes har vært samlet i Paris hos lazarettene. 26 leger, hvorav 10 professorer, var til stede. De har truffet avgjørelser om 3 helbredelser som er medisinsk uforklarlige, og alle papirer vedrørende disse tilfelle er overlevert til de geistlige autoriteter som så kan bekjentgjøre den mirakuløse karakter ved helbredelsene. Det gjelder her tre franske kvinner som er blitt helbredet i Lourdes.

Protestanter og katolikker sammen i skole spørsmålet.

Den organisasjon som står i spissen for de katolske skoler i Frankrike — Le secrétariat d'études pour la liberté de l'enseignement et la défense de la culture — understreker i et kommuniqué at den er enig med den protestantiske undervisningsføderasjon i bestrebelsene på å finne en kompromissløsning i påvente av en løsning på skoleproblemet i sin helhet.

JUGOSLAVIA

Det spioneres i familiene.

Skolemyndighetene i Jugoslavia forsøker å utnytte elevene i de høyere skoler til utspionering av foreldrene. I alle de kroatisk skolen har elevene fått utlevert et spørreskjema hvor kommunistene kan få opplysninger om hjemmenes sosiale, økonomiske, moralske og religiøse forhold. I et rundskriv som fulgte med skjemaet er lærerne blitt oppfordret til på en forsiktig måte å oppfordre elevene til å gi så fullstendige opplysninger som mulig.

Oppussningen av St. Olavs Kirke og Bispegården
er utført av

Day & Ostring malerfirma

Jac. Aallsgt. 10, Oslo - Tlf. 55 08 97

Blant spørsmålene som skal besvares finner man:

Praktiserer Deres foreldre en eller annen religion? Går de regelmessig til kirke? Ber dere rosenkransbønnen sammen i familien? Deltar Deres foreldre i religiøse begravelser? Mottar Deres foreldre besøk av prester, og hvor ofte? Hva mener Deres foreldre om paven? Hva mener de om «krigsforbryterne» og «samarbeidsmannen» Stepinac? Mener de at han er blitt rettferdig bedømt? Leser Deres foreldre religiøse bøker? Er de motstandere av det «vitenskapelige» livsyn?

Disse spørsmål viser tydelig nok hensikten med spørreskjemaet: Å få barna til å utspionere sine foreldre og siden presse disse til å velge mellom Kirken og tap av sivile fordeler. Man kjenner metodene fra Goebbels igjen.

LIBANON

En muhammedansk stemme i pavens favør.

I denne tid da den muhammedanske verden på forskjellige steder rystes av nasjonale strømninger som Kirken ikke unngår å føle virkningene av, er det en stor glede å høre slike æresbevisninger som ble paven tildelt nylig i Libanon. Libanon og da særlig Beirut forenet seg på en gripende måte med de kristnes feiring av pave Pius XII's dobbeltjubileum. Den muhammedanske bydelen Basta ønsket at kortesjen som katolikken hadde organisert skulle gå gjennom den, og fremfor alt ga arbeidsministeren, muhammedaneren Jamil Mekkaoui, i en radiotale en storslagen hyldelse til Kirkens overste leder på jorden. Idet han henviste til et besøk i Vatikanet hvor han ble mottatt av Pius XII, sa han: «For meg er dette møte et symbol og et bevis. I våre dagers forvirrede verden har vi muhammedanere den tro og det håp at alene Guds nåde og respekten for hans lov kan fortsette å lede menneskene på den rette vei.»

Ministeren pekte så på betydningen av den kamp som pågår hvor både kristne og muhammedanerne kjemper for åndelige verdier: «Uten å fornekte den nytte som vitenskapen og teknikken gir, uten på noen måte å ignorere den beklagelige og tvingende nødvendighet å avhjelpe den materielle nød, vet likevel vi og våre kristne brødre med en absolutt visshet at de åndelige verdier har forrettighet, og at det gagnar mennesket intet å vinne all jordens rikdommer hvis det tar skade på sin sjel.»

Taleren avsluttet med å fremheve pave Pius XII's noble holdning og kamp for åndelige verdier: «I denne kamp som fortsetter for det Gode mot det Onde, har vi villet vise den hellige gamle pave den dypeste og mest oppriktige respekt for hans person og hans verk, så helt og holdent viet fredens og rettferdighetens tjeneste, og så fullkomment i overensstemmelse med Herren Jesu lære og eksempel.»

Slik kan mennesker uttrykke seg som til og med står utenfor Kirken, men som er istand til å betrakte tingene med en lojalitet som ikke lar seg forvirre av partiskhet og mistro. Denne gripende stemme som har latt seg høre i den muhammedanske verden, dekker over megen ond vilje og disharmoni som Kirkens leder blir gjenstand for fra andre kanter av verden.

SPANIA

Den protestantiske skole åpnes igjen.

Den spanske regjering har gitt tillatelse til at den protestantiske skole i Madrid som ble stengt i januar i år, blir åpnet igjen. Som før meddelt i denne spalte, forårsaket stengningen protester i en rekke land.

UNGARN

Pontifikalmesse i St. Stephansbasilikaen.

Erkebiskop Czaplak feiret pavens jubileum med en pontifikalmesse i St. Stephansbasilikaen i Budapest.

I kapellet til det gresk-ortodokse presteseminarium i Nyiregyhaza avslørte biskop dr. Niklos Dudas et bilde av pave Pius XII.

Generalamnesti i Ungarn?

Det forlyder at erkebiskop Czaplak skal føre forhandlinger med den ungarske regjering om generalamnesti for alle de ledende katolikker som ble arrestert under Stalin-æraen i årene 1947—1949. Erkebiskopen skal ha informert regjeringsrepresentantene om at det ikke foreligger noen mulighet for en varig overenskomst mellom stat og Kirke i Ungarn så lenge kardinal Mindszenty ikke har fått vende tilbake til sin bispestol. Nylig er syv geistlige blitt løslatt, deriblant den tidligere professor ved universitetet i Budapest, Jusztin Baranyai.

VEST-TYSKLAND

Utenriksminister von Brentano har fått pavelig orden.

Pave Pius XII har tildelt Piusordenen til utenriksminister Heinrich von Brentano. Utenriksministeren var leder for den tyske spesialmisjon i anledning av festlighetene for pavens jubileum.

Eukaristisk verdenskongress i München.

Pave Pius XII har bestemt at den neste eukaristiske verdenskongress skal holdes i München i 1960. To ganger tidligere har kongressen vært holdt i Tyskland, i 1907 i Metz som dengang var tysk, og i 1909 i Köln. Den aller første eukaristiske verdenskongress holdtes i Lille i Frankrike i 1881, og den siste i Rio de Janeiro i 1955.

<p>VÆR SIKKER på førsteklasses varer til kjøkkenet. De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med ROHDE Geléer, Puddinger, Sauser (også spesialtyper, ferdigsøtet, for diabetikere) ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter</p> <p>ROHDE Boks 95, Trondheim.</p>	<p>TRONDHEIM</p>	<p><i>Ole Dahl</i></p>
<p>A. Holbæk Eriksen & Co. A/S TRONDHEIM <i>Bøker - Papir</i> Telefon 20 180</p>		<p>CARL HAUGH Sentr.bord 28766 - Trondheim Toiletpapir - Papirhåndklær Røntgenkonvolutter</p> <hr/> <p>TH. GRANDE & SØNN Elektrisk installasjonsforretning Haldensgt. 5 - Trondheim</p>
<p>Et ord er nok ... </p>	<p>MURMESTER BERNT IVERSEN Kongensgt. 66 - Tlf. 25522 Trondheim</p>	<p>Lykkekaffe - Lykkete I. K. Lykke A/S Trondheim</p>
<p>BERG & VIGUM A/S Elektrisk Installasjonsforretning Telf. 21 483 - Trondheim</p>	<p>BØNDERNES SALGSLAG Munkegt. - Trondheim Leverandør til St. Elisabeths Hospital</p>	
<p>CARL STÜCKRATH SØNDRE GATE</p> <p>Sykeartikler Forbindingssaker Bandasjer Ortopediske Kir. instrumenter innleggssåler</p>	<p>Norske Meieriers Salgssentral OST — SMØR Trondheim, Oslo, Bergen, Stavanger</p>	
<p><i>Chr Brinckmann & Co</i></p>		<p>K. LUND A/S Rørleggerforretning - Rørhandel Trondheim Etablert 1874</p>
<p>A/S TRONDHJEMS JERNINDUSTRI Sykesenger - Stålrørsmøbler</p>	<p>Trondhjems Farvehandel Bransjens største forretning NORDENFJELLS</p>	

BERGEN

Olaf Erenstoen

Conditori

Tlf. 19013

Gabrielsens
ElektriskeChristiesgt. 9
Ret overfor
St. Pauls kirke

Rikt utvalg i moderne elektrisk utstyr

i Nygårdsgt.
ved EldoradoA. K. EGGE A/S
Frukt og grønnsaker
En grosDIDR.
MEHN - ANDERSEN
LEGE- og SYKEREKVISITER
Bergen1/5 Kr. Madsens Bok- og Papirhandel
BERGEN
Bryggen 5 - Leppen - Telefon 11 48 21/5 Smith Sivertsen's
Bakerier & ConditorerA/S BJØRN
Tøse MØLLE

Murmester M. OLSEN 1/5 Entreprenør

Centralbord 13635

Jakob L. Berstad
KONTORUTSTYR
BERGEN - OSLO1/5 GRINDHEIM
Byggmesterforretning
Telefon 98 24 4ANTON OLSEN
Murmester

T. Beyer

BOK-OG PAPIRHANDEL AKSJESELSKAP

Strandgt. 4 - Telefon 15020 - Bergen

STRØMPER

Størst utvalg
i
moderne

kjøkkenmaskiner

GULVBELEGG - aksjeselskapet
GRANITOL

Strømsgt. 29 - Bergen - Tlf. 13855

Manufakturvarer - Sengeutstyr

SVERRE W. MONSEN
BergenDidr. Andersen & Søn A/s
Telgr.: Glas BERGEN Tel.: 15090L. W. TORNØE 1/5
Papirhandel
BERGENAll slags
skadeforsikring

NYGARDSGT. 4

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen
Telefon central 14 110 Telegramadresse: «Kjell»Sølv for
alle
anledningerTheodor Olsens Efff.
JUVELER SMÅSTRANDGT 4
Bergen

OSLO

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

Melitta

KAFFETRAKTER
og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Til buljong
supper, sauser
og stuinger

NOREX

 SUPPE
KRAFT

BULJONGPULVER og
ekte KJØTTEKSTRAKT

OBS!

Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi
den tidligere
adresse!

All slags forsikring

ANTH. B NILSEN & CO'S

ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.

Telefon 41 01 10.

M. GALLUS

OSLO - Etabl. 1847

Leverer alt til leger, sykehus og laboratorier

FRITZ W. LILJA
Stålrørstoler

Tollbugt. 25 - Oslo
Telefon 41 46 49

N. JOHANSEN
Bakeri & Konditori
Valkyriegt. 1 - Oslo

MICHAEL BERG
Autorisert installatør

Theresegt. 26, Oslo
Telefon 60 24 05

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD

Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

C. HAGERUP ØSTBYE
Fayance, Keramikk
Krystall, Leker.

Tlf. 46 55 35, 46 57 40
Bogstadv. 29 - Oslo

WISBECH

Majorstua - Oslo
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

Joh. Weydahl A/s

Oslo - Centralb. 68 18 07

KAFFE
og
HERMETIKK
en gros

A/s E. Sunde & Co. Ltd.

Oslo

Alt i rørbransjen

G. GALLIGANI

PRYD- OG BRUKSKUNST

OSLO

A/s Norsk Medicinsk Varehus

Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo

Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk